

Vzdělávací nadace Jana Husa v roce 2022

**Brno
květen 2023**

Britská divadelní historička, překladatelka a spisovatelka Barbara Day, patronka VNJH, převzala v Senátu Parlamentu ČR od Ústavu pro studium totalitních režimů Cenu za mimořádný přínos k reflexi novodobých dějin za rok 2022 (foto: Kancelář Senátu)

OBSAH

Úvodní slovo	4
I. Grantové programy rozvoje vzdělávání pro ČR a SR.....	6
Vysokoškolské programy	6
Stipendium Husovy nadace	6
Grant Husovy nadace.....	7
Francouzská letní univerzita	8
Cena IUS et SOCIETAS	9
Středoškolské programy	10
Cena Bronislavy Müllerové	10
Cena Vladimíra Jochmanna pro učitele – Labyrint světa.....	15
Česko-slovenské vztahy – seminář pro učitele dějepisu a občanské výchovy, historiky a archiváře.....	15
Přírodovědná stipendia Husovy nadace	17
II. Mimořádné granty.....	17
III. Vlastní programy.....	18
Slavnost Husovy nadace	18
Seminář Husovy nadace	19
Dary, dárci a spolupracující	20
Finanční zpráva	22
Zdroje nadace	22
Použití zdrojů	22
Přehled majetku a závazků nadace	22
Vývoj majetku od roku 2013 v porovnání s inflací.....	23
Meziroční změna složení portfolia dle tříd aktiv	23
Přehled investic nadace k 31. 12. 2022.....	24
Komentář k finanční zprávě.....	25
Vybrané údaje z roční účetní závěrky	26
Kdo je kdo v Husově nadaci	28
Zpráva dozorčí rady	30

ÚVODNÍ SLOVO

V roce 2022 Vzdělávací nadace Jana Husa plnila své poslání udělováním stipendií a grantů vysokoškolským studentům a mladým badatelům v programu Stipendium Husovy nadace, v programu Přírodovědná stipendia Husovy nadace a v programu IUS et SOCIETAS, středoškolským studentům v programu Cena Bronislavy Müllerové a středoškolským učitelům v programu Cena Vladimíra Jochmanna pro učitele – Labyrint světa. Správní rada rozhodla o publikaci knihy Zdeňka Ježka *Vzdělávání a vzdělání z hlediska blízké budoucnosti. Škola a ideologie ve věku tl;dr*, která vznikla v rámci Grantu Husovy nadace. Udělila deset stipendií mladým učitelům a badatelům v Česku i na Slovensku. Na podzim se konal Seminář Husovy nadace věnovaný tématu „Sdělovací kanály ve společnosti (řeč, písmo, elektřina)“ s inspirativními hosty, jimiž byl patron nadace profesor Jiří Zlatuška, docentka Hana Macháčková, docent Jakub Macek a Mgr. Zdeněk Sloboda. Zamýšleli jsme se nad reflexí současného světa měnícího se působením umělé inteligence a sociálních sítí a nad tím, zda a jak by mohla naše nadace do této oblasti vstoupit. V roce 2022 bylo naposledy podpořeno konání Francouzské letní univerzity s nadějí, že české a slovenské univerzity budou ve spolupráci s francouzskou stranou pokračovat samostatně. VNJH ji oficiálně podporovala 32 let v návaznosti na svoji neoficiální činnost předlistopadovou.

Takto nadace přispívá k rozvoji vzdělanosti a svobodného myšlení a bádání v podmínkách svobodné demokratické společnosti, aby dostala morálním závazkům vytvořeným předlistopadovými domácími i zahraničními zakladateli. Nadace je vedena dvěma místopředsedy a členové správní rady se věnují jednotlivým programům. Nadace pokračuje v hledání a naplňování způsobů, jak u středoškolských i vysokoškolských studentů, učitelů a badatelů vzbudit zájem o svobodu, vzdělanost a kritické myšlení a podpořit ty, kteří jsou na jedné straně originální a inspirativní, na druhé straně marginalizovaní současným akademickým i společenským systémem.

Výnosy svěřeného majetku nám umožňují udělovat stipendia či ceny a realizovat programy, a to nezávisle na dárcích. Vysokou inflaci v roce 2022, kterou se jinak snažíme překonávat, se nám při správě majetku letos překonat nepodařilo. Nicméně v absolutních číslech hodnota majetku opět vzrostla.

Britská divadelní historička, překladatelka, spisovatelka a patronka Vzdělávací nadace Jana Husa, autorka knihy *Sametoví filozofové* Barbara Day byla oceněna Ústavem pro studium totalitních režimů v Senátu Parlamentu České republiky za mimořádný přínos k reflexi novodobých dějin za rok 2022. Na Masarykových dnech Masarykovy univerzity 2.–3. 3. 2023 byli medailí Rogera Scrutona oceněni zakladatelé Vzdělávací nadace Jana Husa Ing. Jiří Müller a PhDr. Miroslav Pospíšil.

Brněnská filozofka a disidentka Božena Komárková, od jejíhož narození 28. ledna 2023 uplynulo 120 let, napsala: „Aby žila svoboda v zákonech, musí žít v lidech, a svoboda je pouze tam, kde člověk přemáhá sociální determinismus pohledem vzhůru, kde je její domov a odkud přichází na tento svět.“ (Komárková, B. V čem kotví lidská práva. (1947) in *Lidská práva*. Eman 1997.)

PhDr. Martin Šimsa, Ph.D.
místopředseda Správní rady Vzdělávací nadace Jana Husa

I. GRANTOVÉ PROGRAMY ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ PRO ČR A SR

Vzdělávací nadace Jana Husa podporuje svobodné myšlení, bádání a učení v různých oblastech vzdělávání. Všechny programy Vzdělávací nadace Jana Husa jsou vždy vypsané pro Českou a Slovenskou republiku.

VYSOKOŠKOLSKÉ PROGRAMY

STIPENDIUM HUSOVY NADACE – 19. ročník

Vzdělávací nadace Jana Husa považuje v současnosti za jeden ze svých nejdůležitějších úkolů podporovat především svobodné a nerušené bádání začínajících vysokoškolských učitelů a akademických pracovníků, jež není podle jejího přesvědčení samozřejmé a obecně podporované. Stipendium je určeno pro doktorandy nebo doktory do věku 35 let, působící v neaplikovaných humanitních, společenskovědních a příbuzných oborech, a činí 60 tisíc Kč.

V roce 2022 byly v rámci programu uděleny tyto nadační příspěvky (v Kč):

Mgr. Martin Blahota	60 000
Filozofická fakulta Univerzity Karlovy, Praha	
Štefánia Ďuricová, MA	60 000
Východoslovenská galéria, Košice	
University of St Andrews, Scotland	
Mgr. Pavel Horák, Ph.D.	60 000
Etnologický ústav AV ČR, v. v. i., Praha	
Mgr. Tatiana Chavalková Badurová	60 000
Fakulta humanitních studií Univerzity Karlovy, Praha	
Mgr. Jan Musil	60 000
Filozofická fakulta Univerzity Karlovy, Praha	
Mgr. Martin Posch, Ph.D.	60 000
Historický ústav SAV, v. v. i., Bratislava	
Max Steuer, M. A., LL. M., Ph.D.	60 000
Filozofická fakulta Univerzity Komenského, Bratislava	
Jindal Global Law School	
Mgr. Ivana Šípová, Ph.D.	60 000
Filozofická fakulta Univerzity Karlovy, Praha	

Mgr. Gabriela Vičanová	60 000
Fakulta humanitních studií Univerzity Karlovy, Praha	
JUDr. Kristina Zbiralová, Ph.D.	60 000
Právnická fakulta Univerzity Karlovy, Praha	
Celková výše udělených příspěvků:	600 000

GRANT HUSOVY NADACE – 21. ročník

Vzdělávací nadace Jana Husa se rozhodla podpořit vypracování studie v rozsahu 70 až 100 normostran na téma, které považuje za důležité z hlediska svého poslání podporovat vzdělanost, kulturu a svobodu. Celková výše grantu je 100 tisíc Kč, z toho 50 tisíc Kč je vyplaceno po jeho udělení, 50 tisíc Kč na základě rozhodnutí správní rady po kladném recenzním řízení.

V roce 2022 uchazeči předkládali projekt na vypracování studie na tato témata:

- Vzdělávání a vzdělání z hlediska blízké budoucnosti (konflikt mezi kvalitní pracovní silou, konzumem, konformismem a humanismem, duševním zdravím, vědomím civilizační kontinuity?)
- Česko-slovenské dějiny v posledních sto letech 1918–2018
- Co s lidem v demokracii? Směřuje nutně každá demokracie k populismu?
- Lidstvo a komunikace (Nejméně 100 000 let spolu lidé komunikovali pouze slovně, necelých 3500 let i písmem a posledních 200 let přenáší významy jazyků elektrina. Co lidstvo těmito změnami komunikace získalo a co ztratilo? Je hlavním konfliktem ve světě ještě majetková nerovnost, nebo už rostoucí propast znalostí tvůrců a uživatelů informačních technologií? Co plyne z toho, že stát reguluje stále rychlejší rozvoj informačních technologií se stále rostoucím zpožděním?)

V roce 2022 byl Grant Husovy nadace udělen žadateli (v Kč):

Mgr. Tomáš Korda	50 000
Ústav politologie FF UK, Praha	
Projekt zpracování studie na téma: Co s lidem v demokracii? Směřuje nutně každá demokracie k populismu?	
Název projektu: <i>Může nás už jen nějaká válka zachránit?</i>	
Celková výše udělených příspěvků:	50 000

FRANCOUZSKÁ LETNÍ UNIVERZITA – 30. ročník

Cílem tohoto programu Vzdělávací nadace Jana Husa je podpora dlouhodobého dialogu francouzských, českých a slovenských studentů a učitelů filozofie a příbuzných humanitních oborů, který má podobu každoročních letních setkání.

Třicátý ročník Francouzské letní univerzity se uskutečnil ve dnech 27.–31. srpna 2022 v Telči v Univerzitním středisku Masarykovy univerzity na téma *Dynamique des centres et des périphéries* (Proměny center a periferií). V letošním roce se akce zúčastnilo a nadační příspěvky získalo 32 akademiků a doktorandů z České republiky, Slovenska, Francie, Maďarska a Polska.

*Účastníci Francouzské letní univerzity v Telči
v Univerzitním středisku Masarykovy univerzity*

Správní rada nadace rozhodla na základě žádosti organizátorů Francouzské letní univerzity v roce 2021 z Prešovské univerzity poskytnout částku 50 000 Kč na vydání sborníku z loňského ročníku LFU. Sborník byl vydán v roce 2022, VNJH poskytla organizátorům na jeho vydání částku 50 000 Kč.

Zároveň správní rada nadace rozhodla, že VNJH podpoří LFU v roce 2022 naposledy. Nadace o této skutečnosti informovala organizátory LFU

a vyjádřila naději, že české a slovenské univerzity tradici LFU udrží nadále vlastními silami.

Celková výše udělených příspěvků (v Kč): 158 000

CENA IUS ET SOCIETAS – 15. ročník

Program pro studenty českých a zahraničních vysokých škol

Soutěž o cenu vyhlašuje Vzdělávací nadace Jana Husa, Právnická fakulta a Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity v Brně ve spolupráci s Ústavním soudem ČR, Nejvyšším soudem ČR, Nejvyšším správním soudem ČR, Nejvyšším státním zastupitelstvím ČR a veřejným ochráncem práv. Je určena studentům českých i zahraničních vysokých škol, a to nejen právníkům, ale i sociologům, filozofům, teologům, historikům a studentům dalších oborů. Cena se uděluje za původní, dosud nezveřejněnou esej obsahující nejzajímavější podněty, pohledy a otázky týkající se role práva a justice ve společnosti.

V letošním ročníku byly uděleny ceny následujícím studentům, kterým Vzdělávací nadace Jana Husa a Právnická fakulta Masarykovy univerzity poskytly finanční odměny (v Kč):

Bc. Michal Kovalčík 35 000

Právnická fakulta Masarykovy univerzity, Brno
práce *Ústavní soudy jako nástroj populistů v boji proti opozici*

Mgr. Bc. Eliška Klimentová 30 000

Právnická fakulta Univerzity Karlovy, Praha
práce *Biographical Characteristics of Regulators and their Political Vulnerability*

Mgr. Vojtěch Mišák 30 000

Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy, Praha
práce *Crime and Weather. Evidence from the Czech Republic*

Celková výše udělených příspěvků: 95 000*

* Právnická fakulta Masarykovy univerzity v Brně poskytla na vyplacení odměny pro vítěze soutěže o Cenu IUS et SOCIETAS finanční částku ve výši 35 000 Kč.

STŘEDOŠKOLSKÉ PROGRAMY

CENA BRONISLAVY MÜLLEROVÉ – 17. ročník

Soutěž připomíná zásluhy žen a mužů – málo známých, a dnes už téměř bezejmenných, kteří se podíleli na tvorbě, technické produkci, reprodukci a distribuci nepovolených tiskovin (tzv. samizdatu) v době nesvobody v letech 1948–1989. Je určena pro studenty středních škol, kteří prokážou svou literární prací libovolného žánru schopnost samostatného přemýšlení a citlivosti k otázce svobody slova.

V letošním roce psali studenti literární práci na téma svobody slova, výslovně se vztahující k úryvku textu z knihy *Demokracie v Americe I.* od Alexis de Tocqueville:

Není snadné zajistit, aby se lid podílel na vládě; ještě nesnadnější je poskytnout mu zkušenost a dát mu schopnosti, které mu chybějí k tomu, aby vládl dobře.

Přání demokracie jsou proměnlivá, její síly hrubé, její zákony nedokonalé; s tím souhlasím. Ale je-li pravda, že brzy by neměl existovat žádný střední článek mezi vládou demokracie a jhem jedince, neměli bychom spíše směřovat k tomu pronímu, než se dobrovolně podřizovat tomu druhému? A kdyby bylo nakonec nevyhnutelné dospět k úplné rovnosti, nebylo by lépe nechat se zníivelizovat svobodou než nějakým despotou?

Ti, kdo by se po přečtení této knihy domnívali, že když jsem ji psal, měl jsem v úmyslu navrhnout, aby všechny národy s demokratickým zřízením napodobily angloamerické zákony a mravy, dopouštěli by se velkého omylu; chytali by se formy a pomíjeli by samu podstatu mé myšlenky. Mým cílem bylo na příkladu Ameriky ukázat, že zákony a především mravy mohou umožnit demokratickému národu, aby zůstal svobodný. Jsem ostatně dalek toho, abych byl přesvědčen, že všichni musíme následovat příklad, který poskytuje americká demokracie, a napodobovat prostředky, jichž použila, aby dosáhla cíle svého úsilí, protože mi není neznámo, jaký vliv má povaha země a skutečnosti předcházející politickému zřízení, a považoval bych za velké neštěstí pro lidský rod, kdyby se měla svoboda vytvářet na všech místech se stejnými rysy.

Myslím však, že nepodaří-li se dosáhnout toho, aby byly demokratické instituce pozvolna zaváděny a nakonec zakotveny i u nás, a upustí-li se od snahy vnuknout všem občanům ideje a city, které by je nejdříve na svobodu připravily a nakonec jim umožnily jí užívat, nebude nezávislosti pro nikoho, ani pro buržoazii, ani pro šlechtu, ani pro chudé, ani pro bohaté, nýbrž tu bude stejná tyranie pro všechny;

a bojím se, že jestli se časem nepodaří nastolit u nás pokojnou vládu většiny, dospějeme dříve nebo později k neomezené moci jedince.

(Alexis de Tocqueville: *Demokracie v Americe I.* Přeložil V. Jochmann. Praha 1992, s. 240)

Cena ve výši 10 tisíc Kč je udělována nejvýše šesti soutěžícím, a to bez stanovení pořadí. Spolu se studenty bývá oceněn i učitel vedoucí přihlášenou práci.

Slavnostní předávání Cen Bronislavy Müllerové

V letošním, sedmnáctém ročníku bylo oceněno šest literárních prací, cenu získali tito studenti (v Kč):

Martin Habrnál, Gymnázium Petra Bezruče, Frýdek-Místek **10 000**
práce *Svoboda slova a tyranie většiny*

Hodnocení místopředsedy správní rady PhDr. Martina Šimsy, Ph.D.:

Martin Habrnál se odvážně pouští do polemiky s textem jak ve věci svobody slova a zákazu cenzury, tak ve věci demokracie jako záruky

svobody, i když v posledu je s ním ve větším souladu, než by sám připustil. Zamýšlí se nad otázkou svobody nad rámec psaných zákonů a potřebou tolerance ve společnosti. Celý text oživuje dvěma ilustracemi. První se týká fiktivní vesnické Aleny, která se v metternichovském Rakousku první poloviny 19. století vysloví proti monarchii a pro republiku a je natolik zesměšněna ostatními vesničany, že podruhé si to už nedovolí, druhý se týká role humoru v nedemokratickém režimu, který může vést k závěru, že za „totáče byla lepší zábava“. První případ uvádí jako absurdní doklad toho, co by se historicky nemohlo stát, zvláště v případě vesnické ženy. Asi bych autorovi namítl, že před rokem 1848 je to opravdu těžko představitelné, ale měli jsme tu jednu velmi odvážnou spisovatelku, u níž si něco takového můžeme snadno představit, a to Boženu Němcovou. K druhému případu: naše demokracie je stále natolik nedokonalá, že humoru, a to i politickému, se nadále daří.

Eliška Hrubošová, Gymnázium Říčany

10 000

práce *Demokracie jako jediná jistota v proměnlivém světě*

Hodnocení místopředsedy správní rady PhDr. Martina Šimsy, Ph.D.:

Eliška Hrubošová je autorkou úsporné, až minimalistické, ale jasně logické a přehledné apologie demokracie, která má představovat vlastní cestu ke svobodě a demokracii, a ne pouze kopírování demokracie americké, před čímž varoval už Tocqueville. Hrubošová soudí, že neexistuje žádná ideální demokracie ani absolutní svoboda, a proto má v každé demokracii své výrazné místo kompromis a tolerance. Je třeba si ještě položit otázku, zda a kde jsou meze kompromisu a tolerance. Je možné uzavírat kompromis s někým, kdo chce demokratickou svobodu zničit, a je možné být tolerantní vůči netoleranci?

Daniel Lochman, Gymnázium Mikuláše Koperníka, Bílovec

10 000

práce *Stručná polemika o problematice jednoty svobody a kulturních diferencích napříč světem*

Hodnocení místopředsedy správní rady PhDr. Martina Šimsy, Ph.D.:

Daniel Lochman se k problematice svobody přibližuje ze dvou různých směrů, ze dvou různých perspektiv a otázku plurality a jednoty svobody, demokracie i jazyka pojmenovává a zároveň nechává otevřenou. Nejprve z hlediska kulturních diferencí, o kterých věděl a psal už Tocqueville, ukazuje, proč je problematičné tvrdit, že existuje unilaterální model svobody a demokracie. Poté si z hlediska výzkumů jazyka a komunikace

prostřednictvím mýtů o Plejádách, které se vyskytovaly v různých civilizacích v rozpětí mnoha tisíc, či dokonce desítek tisíc let, klade otázku, zda existuje něco takového jako nostratický jazyk či metanarativ. Autor klade dobré otázky, na které však neodpovídá. Končí u skepse, že by dané otázky dobře zodpovídaly jak velmocenské vlády, tak aktivisté, jak odborná, tak laická veřejnost. Skepse se ovšem za určitých okolností může stát pohodlným postojem teoretika, proto by se odvážný myslitel mohl o nějakou odpověď pokusit.

Kryštof Miča, Gymnázium Jana Keplera, Praha 6

10 000

práce *Od demokracie ke svobodě*

Hodnocení místopředsedy správní rady PhDr. Martina Šimsy, Ph.D.:

Kryštof Miča se historicky poučeně zamýšlí nad výjimečností americké demokracie v podání Tocquevilla, Kissingera i Jeffersona. Tu výjimečnost spatřuje především v americkém idealismu, tedy ve víře v univerzální demokratické svobody a práva. Připojuje pohled Václava Havla o tom, jak demokracie svazuje ruce tomu, kdo to s ní myslí vážně, a nechává volné těm, kdo se jí snaží pouze využívat a zneužívat. Také mohl připojit výroky Masaryka, který demokracii pojímal podobně idealisticky a sub speciae aeternitatis jako Tocqueville a američtí klasikové. Sice připojuje kritiku a varování z Tocquevilla, ale aniž bychom chtěli zpochybňovat to, co bylo řečeno na adresu americké demokracie pozitivního, musíme si připustit, že víra v americkou výjimečnost, tzv. exceptionalismus, vedla také k omylům a problematickým krokům, které nepřispěly k větší svobodě a demokracii nejen ve světě, ale i v Americe samé.

Lucie Poláčková, Gymnázium Matyáše Lercha, Brno

10 000

práce *Výchovou ke svobodě*

Hodnocení místopředsedy správní rady PhDr. Martina Šimsy, Ph.D.:

Lucie Poláčková se zamýšlí nad přednostmi i nedostatky demokracie a svobody slova. Ukazuje, že demokracie a svoboda slova nejsou nic samozřejmého, musíme k nim nějak dospět, a proto stejně jako potřebujeme počítačovou a informační gramotnost, musíme si osvojit i kritické myšlení a gramotnost demokratickou. Ovšem položme si otázku nejen po demokratické výchově v tom smyslu, kdo je vychováván, ale i po demokratické výchově vychovatele. Zde nestačí jen zaměnit vnucování za vnuknutí, ale i pokládání si otázek, kdo, co a jak vnukne. Tedy vedle správných poukazů na „echo chambers“, tedy komory ozvěn, prostřednictvím nichž se

utvrzujeme ve svých názorech, i permanentní kritiku a sebekritiku demokratických politiků a vychovatelů, demokratické teorie i praxe. Vedle zastaralých názorů rodičů mohou krize a slepé uličky vyvolávat i módní a konjunkturální názory mladých.

*Místopředseda Správní rady VNJH PhDr. Martin Šimsa, Ph.D.,
předává Cenu Bronislavy Müllerové*

Alžběta Svobodová, Gymnázium Elišky Krásnohorské, Praha 4 10 000
práce *Demokracie v (naší) praxi*

Hodnocení místopředsedy správní rady PhDr. Martina Šimsy, Ph.D.:
Alžběta Svobodová sepsala historicky až encyklopedicky poctivý výklad Tocquevillova života a textu ze závěru „Demokracie v Americe“. Referuje Tocquevilla jako „otce klasické teorie pluralismu“, toho, jemuž jde o svobodu, jenž varuje před tyraníí většiny i před dvojznačností rovnosti, která je jak podmínkou, tak nivelizační hrozbou demokracie. Od Tocquevilla postupuje sledováním principu svobody jak do minulosti, k Sókratovi, Viklefovi, Husovi, Galileimu a Brunovi, tak do dvacátého století, kde Tocquevillovo pojetí svobody a demokracie konfrontuje s komunistickým režimem i s porevoluční demokratickou praxí. V době nedávné si všimá jak

oligarchizace médií, tak rolí hoaxů a fake news. Za otázky a kritickou reflexi by stálo jak to, proč věnuje větší pozornost rádiu Svobodná Evropa než domácím občanským a lidskoprávním aktivitám, tak nedocení role demokratických institucí. Stačí vlastní svoboda slova?

Celková výše udělených příspěvků:

60 000

V rámci programu byly uděleny všem konzultantům zúčastněných studentů příspěvky v celkové výši 8000 Kč.

CENA VLADIMÍRA JOCHMANNA PRO UČITELE - LABYRINT SVĚTA - 11. ročník

Smyslem programu je podpořit učitele, kteří v žácích a ve studentech tvořivě podněcují zájem o historii, společnost a další humanitní témata, ale mohou být odrazováni obecným tlakem na praktickou stránku výuky nebo na snižování její náročnosti. V soutěži jsou oceněny takové záměry, které mohou být inspirací pro další učitele. Program je vyhlášován ve spolupráci s Pedagogickou fakultou Univerzity Karlovy. Příspěvek ve výši 30 tisíc Kč se uděluje zpravidla třem přihlášeným, a to bez stanovení pořadí.

V letošním jedenáctém ročníku Ceny Vladimíra Jochmanna pro učitele - Labyrint světa nebyl oceněn žádný projekt středoškolských učitelů.

ČESKO-SLOVENSKÉ VZTAHY - SEMINÁŘ PRO UČITELE DĚJEPISU A OBČANSKÉ VÝCHOVY, HISTORIKY A ARCHIVÁŘE - 17. ročník

Letošní ročník pořádala hostující katedra historie Fakulty přírodovědně-humanitní a pedagogické Technické univerzity v Liberci (KHI FP TUL) ve spolupráci se Vzdělávací nadací Jana Husa, Ústavem pro studium totalitních režimů (ÚSTR), Vojenským historickým ústavem Bratislava a Historickým ústavem AV ČR, v. v. i. Záštitu nad seminářem převzali hejtman Libereckého kraje Martin Půta a náměstek primátora statutárního města Liberec PhDr. Ivan Langr, patronát převzala Česko-slovenská komise historiků.

Třídenní seminář se uskutečnil na Technické univerzitě v Liberci ve dnech 15.-17. srpna 2022.

Tématem letošního ročníku byla „Místa paměti na druhou světovou válku a jejich proměna“.

Nadační příspěvky získalo 67 účastníků libereckého semináře z České a Slovenské republiky.

Celková výše udělených příspěvků (v Kč):

49 862

Zahájení libereckého semináře

PŘÍRODOVĚDNÁ STIPENDIA HUSOVY NADACE

– 9. ročník

Vzdělávací nadace Jana Husa považuje za důležité podporovat otevřenost vědeckého myšlení bez ohledu na rozlišení tzv. humanitních a přírodovědných oborů. Stipendium je určeno pro studenty maturující v daném roce, kteří jsou přijati k univerzitnímu studiu programů matematiky, fyziky, chemie, biologie nebo medicíny na vysoké škole kdekoli na světě. Stipendium činí 40 tisíc Kč a je udělováno nejvýše třem stipendistům na základě prokázané schopnosti promýšlet otázky vědy z hlubší perspektivy.

Přírodovědné stipendium Husovy nadace bylo v roce 2022 uděleno studentovi:

Matůš Knížka , Gymnázium sv. Edity Steinovej, Košice	40 000
Přírodovědecká fakulta Masarykovy univerzity, Brno, obor biochemie	
Celková výše udělených příspěvků (v Kč):	40 000

II. MIMOŘÁDNÉ GRANTY

Správní rada nadace udělila mimořádné granty těmto žadatelům (v Kč):

Česko-slovenská komisia historikov	17 150
na pokrytí části nákladů zasedání a semináře ČSKH, které se uskutečnily 10.–12. května 2022 v Bratislavě	
Společnost Ferdinanda Peroutky, z. s.	60 000
na novinářskou Cenu Ferdinanda Peroutky pro rok 2023	
Celková výše udělených příspěvků:	77 150

III. VLASTNÍ PROGRAMY

SLAVNOST HUSOVY NADACE

V pátek 8. dubna 2022 se v přednáškovém sále Dietrichsteinského paláce Moravského zemského muzea v Brně uskutečnilo slavnostní předávání Cen Bronislavy Müllerové pod záštitou předsedy Ústavního soudu JUDr. Pavla Rychetského.

Celkové náklady (v Kč):

48 122

Slavnost Husovy nadace v Moravském zemském muzeu v Brně

Poděkování za podporu

Naše velké poděkování patří manželům Petře a Františkovi Novotným, kteří společně se svými nadanými studenty podporují krásnou hudbou slavnostní předávání cen již mnoho let bez nároku na honorář.

SEMINÁŘ HUSOVY NADACE – 5. ročník

Pátý ročník Semináře Husovy nadace se uskutečnil ve dnech 14. až 15. 10. 2022 v Luhačovicích. První den na semináři diskutovali členové správní a dozorčí rady na téma:

Nové vyhlášení programu CBM a úprava programu CVJ.

Druhý den semináře byl věnovaný tématu:

Sdělovací kanály ve společnosti (řeč, písmo, elektřina).

Členové správní a dozorčí rady diskutovali na dané téma s pozvanými hosty, kterými byli doc. Mgr. Jakub Macek, Ph.D., doc. Mgr. et Mgr. Hana Macháčková, Ph.D., Mgr. Zdeněk Sloboda a prof. RNDr. Jiří Zlatuška, CSc.

Celkové náklady (v Kč):

48 188

DARY, DÁRCI A SPOLUPRACUJÍCÍ

Vzdělávací nadace Jana Husa děkuje svým dárcům za laskavou podporu, všem institucím, se kterými uskutečňuje společné projekty, za spolupráci a uvedeným jednotlivcům za dlouhodobou spolupráci a kvalitní, spolehlivé služby.

DARY

JV PROJEKT VH s.r.o.	12 000 Kč
Aleš Richter	10 000 Kč
Knižní dary	7 702 Kč

DÁRCI

JV PROJEKT VH s.r.o.

Aleš Richter

– podporuje programy nadace

Nakladatelství Doplněk

Sociologické nakladatelství (SLON)

– podporují programy Cena Bronislavy Müllerové, Cena Vladimíra Jochmanna pro učitele – Labyrint světa

SPOLUPRACUJÍCÍ INSTITUTE

Association Jan Hus, Francie

Fakulta humanitních studií Univerzity Karlovy, Praha

Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity, Brno

Filozofický ústav Akademie věd ČR, Praha

Filozofická fakulta Prešovskej univerzity, Prešov

Filozofická fakulta Univerzity Jana Evangelisty Purkyně, Ústí nad Labem

Filozofická fakulta Univerzity Karlovy, Praha

Filozofická fakulta Univerzity Komenského, Bratislava

Filozofická fakulta Univerzity Palackého, Olomouc

Filozofický ústav Slovenskej akadémie vied, Bratislava

Fórum dárců, Praha

Moravské zemské muzeum, Brno

Nejvyšší soud ČR

Nejvyšší správní soud ČR

Nejvyšší státní zastupitelství ČR

Právnická fakulta Masarykovy univerzity, Brno

Přírodovědně-humanitní a pedagogická fakulta Technické
univerzity, Liberec

Občianske združenie Collegium Historicum, Spoločnosť priateľov
histórie a humanitných vied

Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy, Praha

Ústavní soud ČR

Veřejný ochránce práv

SPOLUPRACUJÍCÍ JEDNOTLIVCI

PhDr. Jana Kohnová, Ph.D.

Mgr. Kateřina Portmann, Ph.D.

PhDr. Miloslava Melanová

Ing. Martin Mráz

Mgr. Tomáš Němeček

Petra a František Novotní

doc. PhDr. Jaroslav Pažout, Ph.D.

Rostislav Pospíšil

FINANČNÍ ZPRÁVA (v Kč)

I. Zdroje nadace	4 758 989
Úrokové a kapitálové výnosy z majetku	4 490 287
Tržby za poskytnuté služby	239 200
Dary peněžní určené na programy	22 000
Dary knižní	7 702

II. Použití zdrojů

Podpora vzdělanosti, kultury a svobody	1 372 195
Z toho:	
Vysokoškolské programy	868 160
Středoškolské programy	150 623
Mimořádný nadační příspěvek	77 832
Vlastní programy	275 580
Správa nadace	1 079 414
Z toho:	
Náklady na zhodnocení majetku	151 870
Náklady na vlastní správu nadace	927 544

III. Přehled majetku a závazků nadace

Tržní hodnota majetku v rozvaze	112 845 748
Z toho:	
Nadační jistina zapsaná v rejstříku nadací	107 696 037
Ostatní majetek	5 149 711

Nadační kapitál zapsaný v rejstříku nadací u Krajského soudu v Brně činí 74 000 000 Kč.

Hodnota aktiv v rozvaze se oproti loňskému roku zvýšila o 4 918 591 Kč, účetní jednotka nemá žádné pohledávky a závazky po splatnosti. Vývoj je stabilní a je v souladu s plánem.

Skladba nemovitého majetku nadace – odhad tržních cen:

– byt	6 466 250 Kč
– garáž	420 000 Kč

Účetní jednotka je malou účetní jednotkou dle ustanovení § 1b odst. 1) zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví. Dle § 21 odst. 3) zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, účetní jednotka neuvádí ve výroční zprávě nefinanční informace dle § 21 odst. 2) zákona č. 563/1991 Sb.

V mezidobí mezi sestavením výroční zprávy a účetní závěrky nenastaly žádné skutečnosti s dopadem na účetní závěrku.

IV. Vývoj majetku od roku 2013 v porovnání s inflací

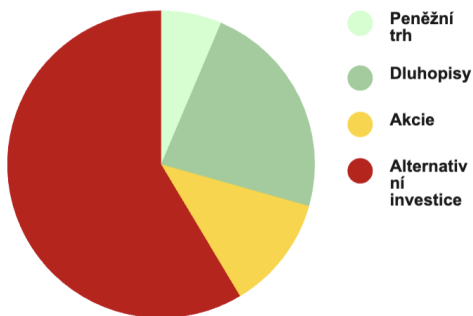
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Tržní ocenění majetku t Kč		88,628	89,674	94,400	98,079	95,906	99,014	103,288	111,695	116,525
Účetní ocenění majetku t Kč	88,166	88,951	89,577	94,502	97,064	94,469	97,457	101,569	107,927	112,846
Roční inflace	1.40%	0.40%	0.30%	0.70%	2.50%	2.10%	2.80%	3.20%	3.80%	15.10%
Majetek roku 2013 navýšený o inflaci	88,166	88,519	88,784	89,406	91,641	93,565	96,185	99,263	103,035	118,593

Poznámka: Rozdíl mezi tržním a účetním oceněním majetku je dán postupy účtování, zejména způsobem ocenění nemovitostí.

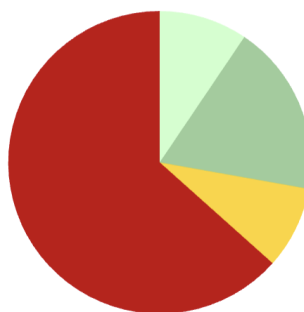
V. Meziroční změna složení portfolia dle tříd aktiv

Složení aktiv	31/12/2021	%	31/12/2022	%
Peněžní trh	7,118,761	7%	11,009,032	9%
Dluhopisy	25,695,583	32%	21,387,764	18%
Akcie	13,445,412	8%	10,266,473	9%
Alternativní investice	65,435,593	52%	73,861,645	63%

Složení aktiv 31.12.2021

Složení aktiv 31.12.2022

VI. Přehled investic nadace k 31. 12. 2022

Aktivum	ISIN	Měna	ks	Aktuální cena CZK	%
Peněžní trh				11,009,032	9%
J&T Money II	MT7000021523	CZK	19265	1,933,085	
Obchodní účet J&T		CZK		4,702,346	
Sběrný účet J&T		CZK		298,383	
J&T Vklad s výpovědní lhůtou		CZK		2,930,215	
J&T Běžný účet				841,000	
Obchodní účet FIO		CZK		484	
Běžný účet FIO		CZK		3,038	
Běžný účet FIO NJ		CZK		190,686	
Bežný účet Privat banka		CZK		1,097	
KB		CZK		108,698	
Dluhopisy				21,387,764	18%
FIDUR NMW 5,60/24	CZ0003520850	CZK	240	2,384,000	
ENERGO PRO GREN FINANCE 6,5 30/10/23	CZ0003527749	CZK	60	597,500	
AQUILA RAF 5,00/23	CZ0003519753	CZK	260	2,586,538	
LIBONE 5,3% 23/10	CZ0000001086	CZK	246	2,423,619	
EPH 4,5% 17/3/2025	CZ0003524464	CZK	285	2,715,409	
NWR 4 10/07/20 Convertible	XS1107304625	EUR	7327	0	
3M FUND MSI 5,7% 21/07/2026	CZ0003533069	CZK	214	2,151,075	
RBI AV 6 10/16/23	XS0981632804	EUR	1	2,465,501	
T-CENTRUM VAR/2024	CZ0003520181	CZK	2000000	1,420,400	
Sazka GR 5,2/24	CZ0003522930	CZK	300	2,907,333	
ROHLIK FIN 5,50/26	CZ0003529943	CZK	100	1,046,389	
JTPEG C.F. 0,00/27	CZ0003539892	CZK	1000	690,000	
Akcie				10,266,473	9%
ČEZ a.s.	CZ0005112300	CZK	400	308,000	
Pijulka	CZ0009009874	CZK	144	93,600	
Gevorkyan	SK1000025322	CZK	2600	629,200	
Česká Zbrojovka	CZ0009008942	CZK	1733	956,616	
Akcie Enlin Form Holding		CZK	16032	16,032	
NWR 10/07/20 rights	XS1107307487	EUR	2692	0	
NWR 10/07/20 rights II	XS1107305192	EUR	3589	0	
AT&T INC	US00206R1023	USD	2580	1,074,210	
E. ON AG	DE000ENAG999	EUR	5200	1,170,465	
Hugo Boss AG – ORD	DE000A1PHFF7	EUR	746	974,327	
UNIPER	DE000UNSE018	EUR	520	32,453	
Barrick Gold Corporation	CA0679011084	USD	6250	2,428,393	
Nutrien Ltd	CA67077M1086	USD	1483	2,449,392	
Warner Bros Discovery	US9344231041	USD	624	133,785	
Alternativní investice				73,861,645	63%
Byt		CZK		6,466,250	
Garáž		CZK		420,000	
Český fond půdy	MT7000011094	CZK	4931	8,211,020	
Fond Elevation		CZK	490	7,370,580	
Fond Elba		CZK	344	6,485,776	
Fond Accolade	MT7000014932	CZK	39671	11,354,698	
Skylimit Industry	CZ0008042207	CZK	3048	5,891,023	
ENERN TECH III, Fond fondů	CZ0008475456	CZK	1002004	2,492,986	
JET 2 Fond fondů, OPF	CZ0008475597	CZK	4975124	7,776,119	
Orbit Capital, Conseq Venture Debt	CZ0008044328	CZK	1200000	1,328,160	
KB Private Equity 2	CZ0008475076	CZK	1910001	2,310,146	
J&T Ventures CG, podfond J&T Ventures I	CZ0008044278	CZK	2910484	2,528,046	
J&T Thein podfond Digital	CZ0008045507	CZK	5034710	4,901,794	
J&T ARCH INVESTMENTS	CZ0008044856	CZK	5227312	6,325,048	
Celkem				116,524,914	100%

KOMENTÁŘ K FINANČNÍ ZPRÁVĚ

Nadace je finančně nezávislá na jiných institucích. Investuje svůj majetek a z výnosu financuje svou činnost. Nadace při svém hospodaření dodržela pravidla pro poskytování nadačních příspěvků podle §§ 353 až 356 NOZ. Omezení rizik při zacházení s majetkem stanoví pravidelně novelizovaná Pravidla pro zacházení s majetkem nadace.

Členové volených orgánů si nevyplácejí žádné odměny a veškeré získané prostředky jsou užity k plnění účelu nadace. Nadační příspěvky členům orgánů nadace, zaměstnancům a osobám blízkým jsou statutem nadace vyloučeny.

Nadace trvale usiluje o snižování poměru režie (náklady na správu + náklady na zhodnocování majetku) a nadačních programů. V uplynulém roce poskytla nadace 1 372 195 Kč na nadační programy, na režii vydala 1 079 414 Kč (včetně nákladů na zhodnocení majetku).

Hodnota nadační jistiny v rozvaze 107 696 037 Kč je výrazně vyšší než nadační kapitál zapsaný v nadačním rejstříku ve výši 74 000 000 Kč. Nadace tím chrání zapsaný kapitál před kolísáním trhů.

Nadace usiluje o takový způsob podpory vzdělanosti, kultury a svobody, která umožňuje podporu dlouhodobou. Chrání majetek před inflačním znehodnocením a usiluje o rozmnožení jeho hodnoty. K plnění svého poslání užívá pouze výnosy z majetku a dary.

Dlouhodobě je majetek nadace spravován tak, aby byl ochráněn před inflačním znehodnocením. Průměrná míra inflace dosáhla v minulém roce 15,1 % a významně překonala zhodnocení investic (viz tabulka č. IV). Věříme, že se jedná o výkyv a do budoucna se budeme pohybovat ve stabilnějším prostředí s nižší inflací. Majetek nadace v absolutních částkách neustále roste díky diverzifikovanému portfoliu, jehož součástí jsou kromě klasických investičních nástrojů i fondy kvalifikovaných investorů zaměřené na alternativní investice, jako je půda, private equity, měny (viz tabulka č. V a VI). **V roce 2022 se nadaci podařilo zhodnotit majetek (v tržním ocenění) o více než 4 %, to vše při plnění nadačních programů a financování režie.**

VYBRANÉ ÚDAJE Z ROČNÍ ÚČETNÍ ZÁVĚRKY (v tisících Kč)

ROZVAHA	Stav k 1. 1.	Stav k 31. 12.
AKTIVA	107 927	112 846
Dlouhodobý majetek celkem	105 698	101 456
Dlouhodobý nehmotný majetek	96	96
Dlouhodobý hmotný majetek	4 514	4 514
Oprávky k dlouhodobému majetku	-1 555	-1 716
Ostatní dlouhodobý finanční majetek	102 643	98 562
Krátkodobý majetek celkem	2 229	11 390
Zboží	11	12
Pohledávky celkem	603	7 274
Pokladna korunová a ceniny	5	1
Bankovní účty	1 602	4 075
Náklady příštích období	8	12
Příjmy příštích období	0	14
PASIVA	107 927	112 586
Vlastní zdroje celkem	107 735	112 586
Vlastní jmění	88 579	89 844
Fondy	8	10
Oceňovací rozdíly z přecenění cen. papírů	16 828	19 545
Výsledek hospodaření celkem	2 320	3 187
Cizí zdroje celkem (krátkodobé)	192	241
Závazky z obchodního styku	5	50
Závazky vůči zaměstnancům	30	48
Závazky k institucím	24	30
Dohadné účty pasivní	133	113
Výnosy příštích období	0	19

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY

A. NÁKLADY	Hlavní činnost
I. Spotřebované nákupy	371
Spotřeba materiálu	81
Spotřeba energie	24
Opravy a udržování	8
Cestovné do limitu	16

VYBRANÉ ÚDAJE Z ROČNÍ ÚČETNÍ ZÁVĚRKY

Náklady na reprezentaci	38
Ostatní služby	204
III. Osobní náklady	878
Mzdy zaměstnanců	664
Pojištění zaměstnanců	195
Zákonné sociální náklady	19
IV. Daně a poplatky	0
Daň z nemovitostí	0
V. Ostatní náklady	729
Kurzové ztráty	109
Dary	16
Jiné ostatní náklady:	
poplatky, poměr provize CP, přecenění swapů...	604
VI. Ostatní prodaný majetek	9 423
Prodané cenné papíry	9 262
Odpis DHNM	161
NÁKLADY CELKEM	11 401

B. VÝNOSY	
Tržby za vlastní výkon služeb	240
Jiné ostatní výnosy	1 261
Výnosové úroky	44
Kurzové zisky	63
Zúčtování fondů	332
Tržby z prodeje cenných papírů	10 628
Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	2 020
VÝNOSY CELKEM	14 588

Tento dokument obsahuje pouze vybrané údaje z účetní závěrky. Účetní závěrka je uložena v sídle nadace a ve Sbírce listin veřejného rejstříku, vedeného Krajským soudem v Brně, oddíl N, vložka 2. Účetní závěrku ověřila auditorka Ing. Lenka Kožnářková a dne 30. dubna 2023 k ní vydala zprávu bez výhrad.

KDO JE KDO V HUSOVĚ NADACI

ZAKLADATELÉ NADACE

Ing. Jiří Müller
Eva Oslzlá
PhDr. Miroslav Pospíšil

MEZINÁRODNÍ SBOR PATRONŮ

Barbara Day, M.B.E., Ph.D.
JUDr. Ján Čarnogurský
Lady Antonia Fraser
prof. Mgr. Petr Oslzlý
doc. JUDr. Petr Pithart
The Hon Victoria Rothschild
prof. Charles Taylor
prof. RNDr. Jiří Zlatuška, CSc.

SPRÁVNÍ RADA

Místopředseda: PhDr. Martin Šimsa, Ph.D.
Místopředseda: Ing. Lenka Pazdziorová
Členové: prof. PhDr. Marta Botiková, CSc.
PhDr. Jana Jelínková
PhDr. Kristína Korená, CSc.
PhDr. Alena Miltová, CSc.
doc. Mgr. Vincent Múcska, Ph.D.
Ing. Jiří Müller
prof. PhDr. Dušan Škvarna, Ph.D.
Mgr. Richard Zika, Ph.D.
Mgr. Barbora Holubová
Ing. Petr Krčil
PhDr. Stanislav Zajíček

DOZORČÍ RADA

Předseda: Ing. Jaromír Adamec
Členové: Ing. Tomáš Klíma
prof. JUDr. Kateřina Ronovská, Ph.D.
Ing. František Šimon

SEKRETARIÁT

Výkonná ředitelka: Mgr. Jana Švábová
Administrativa: Miroslava Řehulková
Účetnictví: Ing. Jitka Abdulová

ZPRÁVA DOZORČÍ RADY VZDĚLÁVACÍ NADACE JANA HUSA O KONTROLNÍ ČINNOSTI URČENÁ SPRÁVNÍ RADĚ

V souladu s povinností danou Dozorčí radě § 370 zákona 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen NOZ), podává tímto Dozorčí rada VNJH (dále jen DR) Správní radě VNJH zprávu o své kontrolní činnosti.

V roce 2022 pracovala DR ve složení Ing. Jaromír Adamec, Ing. Tomáš Klíma, prof. JUDr. Kateřina Ronovská, Ph.D., a Ing. František Šimon.

DR v roce 2022 komunikovala s pracovníci nadace a se členy správní rady nad potřebnými tématy individuálně dle aktuální situace. Mezi sebou dále komunikovala zejména pomocí elektronické pošty, přičemž se zabývala těmito skutečnostmi:

1. Členové DR se navzájem informovali o poznatcích o zasedáních SR, kterých se zúčastňovali střídavě dle svých možností a dále čerpali z materiálů, které jim byly zasílány jako podklady pro tato jednání včetně zápisů ze SR.
2. Členové DR provedli kontrolu dokladů, jejich zaúčtování a inventarizace majetku a závazků za účetní období roku 2022, včetně kontroly plnění podmínek stanovených pro poskytování nadačních příspěvků.
3. DR přezkoumala řádnou účetní závěrku nadace k 31. prosinci 2022 a výroční zprávu nadace za účetní období roku 2022.
4. DR projednala Zprávu auditorky Ing. Lenky Kožnářkové o ověření řádné účetní závěrky a výroční zprávy Vzdělávací nadace Jana Husa za rok 2022 a vzala na vědomí Výrok auditora ze dne 26. dubna 2023 bez výhrad.
5. DR se zabývala souladem provedených investic s Pravidly pro zacházení s majetkem nadace. DR kontrolou zjistila, že provedené investice jsou v souladu s povolenými limity.

Na základě výše uvedeného DR konstatuje, že dle jejího názoru v účetním období roku 2022:

1. Správní rada vykonávala působnost dle zákona a ve shodě se zakladatelským právním jednáním.

2. Nadace plnila podmínky stanovené pro poskytování nadačních příspěvků.
3. Nadace vedla účetnictví v souladu se zákonem o účetnictví a souvisejícími prováděcími předpisy.
4. Nadace sestavila řádnou účetní závěrku a výroční zprávu v souladu se skutečností a právními předpisy, které jejich sestavení upravují.

A proto DR sděluje Správní radě VNJH:

1. DR nemá žádné připomínky k činnosti nadace v účetním období roku 2022 a neshledala žádné významné nesrovnalosti v předloženém účetnictví, řádné účetní závěrce a výroční zprávě.
2. DR doporučuje Správní radě VNJH, aby řádnou účetní závěrku za účetní období roku 2022 a výroční zprávu za rok 2022 schválila.

V Liberci, Bratislavě a Brně dne 10. května 2023 schváleno členy dozorčí rady per rollam (4-0-0 pro-proti-zdržel se).

Ing. Jaromír Adamec
Ing. Tomáš Klíma
prof. JUDr. Kateřina Ronovská, Ph.D.
Ing. František Šimon

